

Вајар Бора Анастасијевић

А САЈМИШТУ је за последњу годину-две изникла читава колонија углавном млађих вајара и сликара. Међу њима већ два месеца живи и ради Бора Анастасијевић. Име само за себе засад још ништа не казује. Јавности је непознато и оно и човек иза њега.

Анастасијевић је по мајци и култури Француз, по оцу и осећању Србин. Као вајар развијао се и израстао на традицијама француске скулптуре, као човек чезнуо је за земљом свога оца, читав о њој све што би му дошло до руку.

„Зашто сам дошао у Југославију? — вели он — То је врло просто: „Зато што сам Југословен“. То и јесте просто, и утолико лепше звучи што је случај хтео да Анастасијевић са својом женом Францускињом, сликарком, добије атеље једног нашег сликарског пара, који је — слабији од својих заблуда — напустио земљу.

Као вајар он већ има једно изграђено гледање на скулптуру, један пут којим сутурно иде и који се више развија. Био је Заткинов ученик, јер је његовим скулторским концепцијама управо и одговарао такав учитељ. Његова скулптура заснива се на изванредно проосећаној игри волумена и маса, на ритму светлости и сенки. Конципирана је са снажним смислом за простор, усклађена је и држи се посматрана из свих профила.

Његови почети и успон нису били нимало лаки. Није имао материјалних

средстава за нормално развијање. Злопатио се. Ликовну академију похађао је у Лиону. „Једнога дана — прича Бора-Борис (тако потписује своје радове) — изашао сам на друм са једном скулптуром под мишком, и „авто-стопом“ пребацјо се до Париза. То је за мене био већи подвиг него долазак у Београд.

Овде су ме колеге, и не само они, пријатељски примили, нашли су ми се руци и помогли ми да се снађем. У Паризу тога није имао. Лутао сам градом, спавао где стичем, радио по кућама и најпрљавије послове да бих могао живети“. Хтео је да ступи код Заткина у Гранд Шомијер. За то је требало плаћати; он то није могао. Снашао се понудио се да у замену позира као модел. Касније постао је »chef d' atelier«. Бринуо се о моделима, о глинама, о свим потребама атељеа.

Упитан да рекне нешто о својој скулптури, он каже: „Скулптура је за мене пресвега једна истинска и дубока потреба. Зашто вајам? А зашто човек живи?... Скулптура за мене није ствар претстављања, већ равнотежа маса и волумена, њихов ритам и игра уз помоћ светлости... јер они само на светлости постоје. Кад скулптура и претставља нешто, идеју или личност, она не сме да се везује само за то, већ мора у првом реду да буде скулптура, да се скулпторски схвати и спроведе. Она мора адекватно и потпуно да изрази дату идеју“.

„Што се тиче мојих планова за будући рад овде у Југославији, они би се могли овако изразити: хоћу да моја скулптура буде еволуција заснована на новој средини, која у мени живи по неким законима атавизма, али је ипак нова за мене. Покушају да осетим њен дух и да јој дам скулпторску форму...“

Сада тренутно ради на једној скици за Краљевића Марка. Дирљива је та његова велика љубав према очевој земљи, у коју је коначно дошао. Тема Краљевића Марка провлачи се код њега стално. Цртао га је или резао у линолеуму још као дечак, инспирисан народним песмама, које познаје боље од многих, иако их је читав у француским преводима са немачкот.

Бора Анастасијевић

В. С.